

Bryssel den 13 juni 2022
(OR. fr, en)

9743/22

ECOFIN 540
UEM 143
SOC 335
EMPL 217
COMPET 437
ENV 535
EDUC 208
RECH 331
ENER 246
JAI 798
GENDER 80
ANTIDISCRIM 60
JEUN 91
SAN 334

NOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Komm. dok. nr:	9403/22 - COM(2022) 607 final
Ärende:	Rekommendation till RÅDETS REKOMMENDATION om Danmarks nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Danmarks konvergensprogram 2022

För delegationerna bifogas det ovannämnda utkastet till rådets rekommendation som har granskats och godkänts av olika rådskommittéer och som grundas på kommissionens förslag COM(2022) 607 final.

RÅDETS REKOMMENDATION

av den ...

om Danmarks nationella reformprogram 2022 med avgivande av rådets yttrande om Danmarks konvergensprogram 2022

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken¹, särskilt artikel 9.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 1.

- (1) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241², genom vilken faciliteten för återhämtning och resiliens inrättades, trädde i kraft den 19 februari 2021. Faciliteten för återhämtning och resiliens ger ekonomiskt stöd till genomförandet av reformer och investeringar och utgör en finanspolitisk impuls som finansieras av unionen. Den bidrar till den ekonomiska återhämtningen och till genomförandet av hållbara och tillväxtfrämjande reformer och investeringar, i synnerhet för att främja den gröna och den digitala omställningen, och stärker samtidigt resiliensen och den potentiella tillväxten i medlemsstaternas ekonomier. Den bidrar också till hållbara offentliga finanser och ökar tillväxt och jobbskapande på medellång och lång sikt. Det högsta ekonomiska bidraget per medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att uppdateras i juni 2022, i enlighet med artikel 11.2 i förordning (EU) 2021/241.

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

- (2) Den 24 november 2021 antog kommissionen den årliga översikten över hållbar tillväxt, som inledde 2022 års europeiska planeringstermin. I översikten togs vederbörlig hänsyn till det sociala åtagandet från Porto som undertecknades den 7 maj 2021 om att fortsätta genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter som proklamerades av Europaparlamentet, rådet och kommissionen den 17 november 2017. Den 25 mars 2022 godkände Europeiska rådet prioriteringarna i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Den 24 november 2021 antog kommissionen, på grundval av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011³, även rapporten om förvarningsmekanismen, enligt vilken Danmark inte var en av de medlemsstater som skulle bli föremål för en fördjupad granskning. Samma dag antog kommissionen också ett förslag till 2022 års gemensamma sysselsättningsrapport, som innehöll en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningspolitik och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog den gemensamma sysselsättningsrapporten den 14 mars 2022.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigerande av makroekonomiska obalanser (EUT L 306, 23.11.2011, s. 25).

- (3) Rysslands invasion av Ukraina, som följde tätt inpå den globala pandemin, har avsevärt förändrat den geopolitiska och ekonomiska situationen. Invasionens påverkan på medlemsstaternas ekonomier har märkts genom bland annat högre priser på energi, livsmedel och råvaror samt svagare tillväxtutsikter. De ökande energipriserna slår särskilt hårt mot de mest utsatta hushållen som redan lever i eller riskerar att drabbas av energifattigdom liksom mot de företag som är mest sårbara för energiprishöjningar. Unionen märker också av en exceptionell ström av människor på flykt från Ukraina. De ekonomiska effekterna av Rysslands aggressionskrig har påverkat medlemsstaterna på ett asymmetriskt sätt. I detta sammanhang utlöstes den 4 mars 2022 rådets direktiv 2001/55/EG⁴ för första gången genom rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382⁵, och därigenom ges fördrivna människor från Ukraina rätt att lagligen vistas i unionen och att få tillgång till skolgång och utbildning, arbetsmarknaden, hälso- och sjukvård, bostäder och social välfärd.

⁴ Rådets direktiv 2001/55/EG av den 20 juli 2001 om miniminormer för att ge tillfälligt skydd vid massiv tillströmning av fördrivna personer och om åtgärder för att främja en balans mellan medlemsstaternas insatser för att ta emot dessa personer och bära följderna av detta (EGT L 212, 7.8.2001, s. 12).

⁵ Rådets genomförandebeslut (EU) 2022/382 av den 4 mars 2022 om fastställande av att det föreligger massiv tillströmning av fördrivna personer från Ukraina i den mening som avses i artikel 5 i direktiv 2001/55/EG, med följden att tillfälligt skydd införs (EUT L 71, 4.3.2022, s. 1).

- (4) Med hänsyn till den snabbt föränderliga ekonomiska och geopolitiska situationen återupptar den europeiska planeringsterminen den breda politiska samordningen vad gäller ekonomi och sysselsättning 2022, samtidigt som en utveckling sker i enlighet med genomförandekraven i faciliteten för återhämtning och resiliens, enligt vad som angavs i 2022 års årliga översikt över hållbar tillväxt. Genomförandet av de antagna återhämtnings- och resiliensplanerna är viktigt för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna behandlar alla eller en betydande del av de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdades i 2019 och 2020 års europeiska planeringsterminer. De landsspecifika rekommendationerna från 2019 och 2020 är dessutom lika relevanta för de återhämtnings- och resiliensplaner som granskats, uppdaterats eller ändrats i enlighet med artiklarna 14, 18 och 21 i förordning (EU) 2021/241, utöver eventuella andra landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då sådana granskade, uppdaterade eller ändrade återhämtnings- och resiliensplaner lämnades in.
- (5) Den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten är aktiverad sedan mars 2020. I sitt meddelande av den 3 mars 2021 med titeln *Ett år efter utbrottet av covid-19: finanspolitiska insatser* förde kommissionen fram sin ståndpunkt att beslutet om huruvida den allmänna undantagsklausulen ska avaktiveras eller fortsätta att gälla bör fattas efter en samlad bedömning av läget i ekonomin och att det viktigaste kvantitativa kriteriet bör vara nivån på den ekonomiska aktiviteten i unionen eller euroområdet jämfört med förkrisnivåerna (slutet av 2019). Ökad osäkerhet och stora nedåtrisker i de ekonomiska utsikterna på grund av kriget i Europa, liksom exceptionella höjningar av energipriserna och fortsatta störningar i leveranskedjorna, motiverar en förlängning av den allmänna undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten under hela 2023.

- (6) I enlighet med riktlinjen i rådets rekommendation av den 18 juni 2021⁶ med avgivande av rådets yttrande om Danmarks konvergensprogram 2021 mäts den samlade finanspolitiska inriktningen för närvarande bäst som en förändring i de primära utgifterna (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen), men inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel, i förhållande till den potentiella tillväxten på medellång sikt⁷. För att bedöma om den nationella finanspolitiken är försiktig och dess sammansättning gynnsam för en hållbar återhämtning som är förenlig med den gröna och den digitala omställningen granskas, förutom den övergripande finanspolitiska inriktningen, även utvecklingen i nationellt finansierade⁸ primära löpande utgifter (exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och utan att beakta tillfälliga krisåtgärder med anknytning till covid-19-krisen) och investeringar.

⁶ Rådets rekommendation av den 18 juni 2021 med avgivande av rådets yttrande om Danmarks konvergensprogram 2021 (EUT C 304, 29.7.2021, s. 14).

⁷ Beräkningarna av den finanspolitiska inriktningen och dess delar i denna rekommendation är kommissionens uppskattningar baserade på de antaganden som ligger till grund för kommissionens vårprognos 2022. Kommissionens beräkningar av den potentiella tillväxten på medellång sikt inkluderar inte den positiva effekten av reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka den potentiella tillväxten.

⁸ Som inte finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens eller andra unionsmedel.

- (7) Den 2 mars 2022 antog kommissionen ett meddelande med en allmän vägledning för finanspolitiken 2023 (*den finanspolitiska vägledningen*) som syftade till att stödja förberedelserna av medlemsstaternas stabilitets- och konvergensprogram och på så sätt stärka den politiska samordningen. På grundval av de makroekonomiska utsikterna i vinterprognosen 2022 noterade kommissionen att det bör ske en övergång från en stödjande aggregerad finanspolitisk inriktning 2020–2022 till en i stort sett neutral aggregerad finanspolitisk inriktning 2023, samtidigt som det måste finnas en beredskap att agera om den ekonomiska situationen förändras. Kommissionen meddelade att de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 även i fortsättningen bör se olika ut för olika medlemsstater och ta hänsyn till eventuella spridningseffekter över gränserna. Kommissionen uppmanade medlemsstaterna att låta vägledningen återspeglas i sina stabilitets- och konvergensprogram. Kommissionen åtog sig att noga följa den ekonomiska utvecklingen och anpassa sin vägledning efter behov, senast i den europeiska planeringsterminens vårpaket i slutet av maj 2022.

- (8) När det gäller den finanspolitiska vägledningen beaktas i de finanspolitiska rekommendationerna för 2023 de försämrade ekonomiska utsikterna, den ökade osäkerheten och ytterligare nedåtrisker samt den högre inflationen jämfört med kommissionens vinterprognos 2022. Mot bakgrund av dessa överväganden måste de finanspolitiska insatserna vara inriktade på att öka de offentliga investeringarna i den gröna och den digitala omställningen och en tryggad energiförsörjning samt hålla uppe köpkraften i de mest utsatta hushållen för att mildra effekterna av de ökade energipriserna och bidra till att begränsa inflationstrycket till följd av andrahandseffekter genom riktade och tillfälliga åtgärder. Finanspolitiken måste förbli flexibel så att den kan anpassas efter de snabbt föränderliga omständigheterna, inbegripet utmaningarna till följd av Rysslands aggressionskrig mot Ukraina när det gäller försvar och säkerhet, och bör se olika ut för olika medlemsstater enligt deras finanspolitiska och ekonomiska situation, även vad gäller deras utsatthet för krisen och tillströmningen av fördrivna människor från Ukraina.
- (9) Den 30 april 2021 lämnade Danmark in sin nationella återhämtnings- och resiliensplan till kommissionen i enlighet med artikel 18.1 i förordning (EU) 2021/241. Kommissionen bedömde enligt artikel 19 i förordning (EU) 2021/241 återhämtnings- och resiliensplanens relevans, ändamålsenlighet, effektivitet och enhetlighet i enlighet med bedömningsriktlinjerna i bilaga V till den förordningen. Den 13 juli 2021 antog rådet sitt genomförandebeslut om godkännande av bedömningen av Danmarks återhämtnings- och resiliensplan⁹. Delutbetalningarna ska verkställas på villkor att kommissionen antar ett beslut i enlighet med artikel 24.5 i förordning (EU) 2021/241 som anger att Danmark på ett tillfredsställande sätt har uppnått de relevanta delmål och mål som angetts i rådets genomförandebeslut. För att delmålen och målen ska anses ha uppnåtts på ett tillfredsställande sätt får delmål och mål som tidigare uppnåtts inte ha upphävts.

⁹ ST 10154/21,

- (10) Den 29 april 2022 lämnade Danmark in sitt nationella reformprogram för 2022 och den 12 maj 2022 sitt konvergensprogram för samma år, dvs. efter den frist som fastställs i artikel 8 i förordning (EG) nr 1466/97. De båda programmen har bedömts samtidigt för att deras inbördes kopplingar ska kunna beaktas. I enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241 ska Danmarks halvårsvisa rapporter om framstegen avseende målen i återhämtnings- och resiliensplanen också återspeglas i 2022 års nationella reformprogram.
- (11) Den 23 maj 2022 offentliggjorde kommissionen 2022 års landsrapport för Danmark. Den innehöll en bedömning av hur väl Danmark hade lyckats med de landsspecifika rekommendationer som rådet antog 2019, 2020 och 2021, och en utvärdering av Danmarks genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen, med utgångspunkt i resultattavlan för återhämtning och resiliens. Utifrån denna analys konstaterades i landsrapporten brister i fråga om de utmaningar som inte alls eller endast delvis hade åtgärdats genom återhämtnings- och resiliensplanen, och även nya och framväxande utmaningar, inbegripet dem som uppstått till följd av Rysslands invasion av Ukraina. I landsrapporten bedömdes också Danmarks framsteg avseende genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och med att uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och fattigdomsbekämpning, liksom framstegen med att nå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.

(12) I sin rekommendation av den 20 juli 2020¹⁰ rekommenderade rådet Danmark att under 2020 och 2021 vidta alla nödvändiga åtgärder, i enlighet med den allmänna undantagsklausulen, för att effektivt hantera covid-19-pandemin, upprätthålla ekonomin och stödja den påföljande återhämtningen. Danmark rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena medger det, driva en finanspolitik som syftar till att nå en återhållsam offentligfinansiell ställning på medellång sikt och säkerställa en hållbar skuldsättning, samtidigt som investeringarna ökas. Enligt uppgifter som har validerats av Eurostat förbättrades Danmarks saldo i de offentliga finanserna under 2021 från ett underskott på 0,2 % av BNP 2020 till ett överskott på 2,3 % 2021, med hjälp av engångsskatteintäkter. Danmarks finanspolitiska åtgärder bidrog till den ekonomiska återhämtningen 2021, samtidigt som de tillfälliga krisåtgärderna ökade från 2,6 % av BNP 2020 till 4,0 %. De åtgärder som Danmark vidtog 2021 var i linje med rådets rekommendation av den 20 juli 2020. De diskretionära budgetåtgärder som regeringen antog 2020 och 2021 var i de flesta fall tillfälliga eller kompenseras med uppvägande åtgärder. Enligt uppgifter som validerats av Eurostat minskade den offentliga bruttoskulden från 42,1 % av BNP 2020 till 36,7 % av BNP 2021.

¹⁰ Rådets rekommendation av den 20 juli 2020 om Danmarks nationella reformprogram 2020 med avgivande av rådets yttrande om Danmarks konvergensprogram 2020 (EUT C 282, 28.6.2020, s. 22).

- (13) Det makroekonomiska scenario som ligger till grund för budgetprognoserna i konvergensprogrammet 2022 är optimistiskt för 2022 och realistiskt för 2023. Regeringen beräknar att BNP i fasta priser kommer att öka med 3,4 % 2022 och med 1,9 % 2023. Som jämförelse visar kommissionens vårprognos 2022 en lägre real BNP-tillväxt på 2,6 % 2022 och 1,8 % 2023, främst på grund av en lägre ökning av den privata konsumtionen. I sitt konvergensprogram 2022 förväntar sig regeringen att det samlade överskottet kommer att sjunka till 0,6 % av BNP 2022 och till 0,2 % av BNP 2023. Minskningen 2022 återspeglar främst en avmattning i den ekonomiska aktiviteten och vissa skatteintäkter av engångskaraktär. Enligt konvergensprogrammet 2022 väntas den offentliga skuldkvoten minska till 33,3 % av BNP 2022 och fortsätta att minska till 32,5 % av BNP 2023. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens brytdatum förutses i kommissionens vårprognos 2022 ett överskott i de offentliga finanserna för 2022 och 2023 på 0,9 % respektive 0,6 % av BNP. Det är något högre än det beräknade överskottet i konvergensprogrammet 2022. I kommissionens vårprognos 2022 förutses en högre offentlig skuldkvot, 34,9 % av BNP 2022 och 33,9 % 2023. Skillnaden beror på högre förväntade poster inom stock-/flödesjusteringar, framför allt stöd till subventionerat boende. Enligt kommissionens vårprognos 2022 beräknas den potentiella produktionstillväxten på medellång sikt (10 års genomsnitt) till 1,9 %. Den beräkningen omfattar dock inte effekten av de reformer som ingår i återhämtnings- och resiliensplanen och som kan stärka Danmarks potentiella tillväxt.

- (14) Under 2022 fasade regeringen ut de flesta av de åtgärder som vidtogs i samband med covid-19-krisen, så de tillfälliga krisåtgärderna väntas minska från 4,0 % av BNP 2021 till 0,0 % av BNP 2022. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas av de åtgärder som vidtogs för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de höjda energipriserna, som i kommissionens vårprognos 2022 beräknas till 0,1 % av BNP 2022 och 0,0 % av BNP 2023¹¹. Åtgärderna består främst av sociala transfereringar till låginkomsthushåll. Dessa åtgärder har angetts vara tillfälliga. Om energipriserna förblir höga 2023 kan dock vissa av dessa åtgärder bli kvar. Underskottet i de offentliga finanserna påverkas också av kostnaderna för att erbjuda tillfälligt skydd till fördrivna personer från Ukraina, som i kommissionens vårprognos beräknas till 0,2 % av BNP under 2022 och 2023¹².
- (15) I sin rekommendation av den 18 juni 2021 rekommenderade rådet Danmark att under 2022 vidmakthålla en stödjande finanspolitisk inriktning, inbegripet den impuls som ges genom faciliteten för återhämtning och resiliens, samt att upprätthålla nationellt finansierade investeringar. Danmark rekommenderades också att, när de ekonomiska förhållandena så medger, bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning och säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet, och samtidigt öka investeringarna för att främja tillväxtpotentialen.

¹¹ Siffrorna motsvarar de årliga budgetkostnaderna för de åtgärder som vidtagits sedan hösten 2021, inbegripet löpande inkomster och utgifter liksom i förekommande fall åtgärder avseende kapitalutgifter.

¹² Det totala antalet fördrivna personer från Ukraina till unionen förväntas successivt öka till 6 miljoner till slutet av 2022, och den geografiska spridningen av dessa personer beräknas utifrån storleken på den diaspora som redan finns, den relativa befolkningen i den mottagande medlemsstaten och den faktiska spridningen av fördrivna personer från Ukraina inom unionen i mars 2022. För budgetkostnader per person grundas beräkningarna på mikrosimuleringsmodellen Euromod från kommissionens gemensamma forskningscentrum, med beaktande av såväl kontantförmåner som människor kan vara berättigade till som naturaförmåner som utbildning och hälso- och sjukvård.

(16) Under 2022 förväntas enligt kommissionens vårprognos 2022 och med beaktande av uppgifterna i Danmarks konvergensprogram 2022 den finanspolitiska inriktningen vara stödjande med -1,6 % av BNP, i enlighet med rådets rekommendation¹³. Danmark planerar att ge fortsatt stöd till återhämtningen genom att använda faciliteten för återhämtning och resiliens för att finansiera ytterligare investeringar enligt rådets rekommendation. Det positiva bidraget till den ekonomiska aktiviteten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas förbli stabilt under 2021. Bidraget från nationellt finansierade investeringar förväntas vara neutralt i den finanspolitiska inriktningen 2022 med 0,0 procentenheter av BNP¹⁴. Därför planerar Danmark att upprätthålla de nationellt finansierade investeringarna, i enlighet med rådets rekommendation. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2022 ge ett expansivt bidrag på 1,6 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta betydande expansiva bidrag omfattar den ytterligare effekten från åtgärder för att motverka de ekonomiska och sociala effekterna av de ökade energipriserna (0,1 % av BNP) liksom kostnaderna för att ge tillfälligt skydd åt fördrivna personer från Ukraina (0,2 % av BNP). Andra ökande utgifter omfattar främst offentlig konsumtion relaterad till försvars- och säkerhetspolitiken och ytterligare utgifter som ska snabba på den gröna omställningen och göra slut på beroendet av importerade fossila bränslen.

¹³ Om indikatorn ligger på minus innebär detta att överskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är expansiv.

¹⁴ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara neutralt, 0,0 procentenheter av BNP.

- (17) I kommissionens vårprognos 2022 beräknas den finanspolitiska inriktningen 2023 ligga på +1,6 % av BNP vid oförändrad politik¹⁵. Danmark förväntas fortsätta att använda bidragen inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens under 2023 för att finansiera ytterligare investeringar till stöd för återhämtningen. Det positiva bidraget till den ekonomiska verksamheten från utgifter som finansieras med bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel förväntas minska med 0,1 procentenheter av BNP jämfört med 2022, vilket återspeglar det tidigare lagda ekonomiska stödet från faciliteten för återhämtning och resiliens under 2021 och 2022. Nationellt finansierade investeringar förväntas ge ett expansivt bidrag till den finanspolitiska inriktningen på 0,4 procentenheter av BNP jämfört med 2022¹⁶. Samtidigt beräknas ökningen i nationellt finansierade primära löpande utgifter (exklusive nya åtgärder på inkomstsidan) under 2023 ge ett kontraktivt bidrag på 1,4 procentenhet till den övergripande finanspolitiska inriktningen. Detta omfattar effekten från utfasningen av åtgärderna för att hantera de ökade energipriserna (0,1 % av BNP) och de ytterligare kostnaderna för att ge tillfälligt skydd för fördrivna personer från Ukraina (0,1 % av BNP). Andra faktorer är minskade offentliga utgifter för energiförbrukning.
- (18) I konvergensprogrammet 2022 förväntas överskottet i de offentliga finanserna successivt stabiliseras på 0,6 % av BNP 2024 och sjunka till 0,4 % av BNP 2025. Enligt konvergensprogrammet 2022 förväntas den offentliga skuldkvoten öka till 34,0 % av BNP 2024 och till 33,9 % 2025. Enligt kommissionens analys verkar riskerna för skuldållbarheten vara låga på medellång sikt.

¹⁵ Om indikatorn ligger på plus innebär detta att underskottet i de primära utgifterna är högre än den ekonomiska tillväxten på medellång sikt, vilket signalerar att finanspolitiken är kontraktiv.

¹⁶ Bidraget från andra nationellt finansierade kapitalutgifter förväntas vara kontraktivt, 0,4 procentenheter av BNP.

- (19) I Danmark finns ett tak för fastighetsskatten, varför den inte ökar med marknadspriset. Den kan därför inte dämpa bostadspriscykeln och leder till negativa fördelningseffekter. Ett nytt system för fastighetsbeskattning godkändes av Folketinget redan 2017, men har inte införts. En plötslig ökning av bostadspriserna och lång väntetid på att få subventionerat boende har lett till en brist på bostäder till överkomliga priser i de större städerna. Andelen bolån med en skuldkvot högre än 4 och en belåningsgrad över 60 procent har ökat avsevärt i Köpenhamnsområdet, vilket har gjort låntagarna potentiellt sårbara för högre räntor eller ett stort bostadsprisfall. Det Systemiske Risikoråd har utfärdat rekommendationer för att minska risken för sådana bolån, men de har inte genomförts.
- (20) I enlighet med artikel 19.3 b i förordning (EU) 2021/241 och kriterium 2.2 i bilaga V till den förordningen ska återhämtnings- och resiliensplanen omfatta ett stort antal ömsesidigt förstärkande reformer och investeringar med en preliminär tidsplan för genomförandet som ska slutföras senast den 31 augusti 2026. De åtgärder alla eller en betydande del av de ekonomiska och sociala utmaningar som beskrivs i de landsspecifika rekommendationerna till Danmark från rådet i den europeiska planeringsterminen 2019 och 2020, utöver eventuella landsspecifika rekommendationer som utfärdats fram till den dag då en återhämtnings- och resiliensplan antogs. Återhämtnings- och resiliensplanen är framför allt inriktad på investeringar i den gröna och den digitala omställningen, särskilt ren och effektiv produktion och användning av energi, hållbara transporter och forskning och innovation. Forskningsinsatser har potential att bredda innovationsbasen och involvera fler företag i forsknings- och innovationsverksamhet. Vissa landsspecifika rekommendationer, såsom ”att inrikta den investeringsrelaterade ekonomiska politiken på utbildning och färdighetsutveckling”, och åtgärder för att komma till rätta med bristen på vårdpersonal och säkerställa effektiv tillsyn och effektiv tillsyn och tillämpning av regelverket för bekämpning av penningtvätt, har åtgärdats på andra sätt än genom återhämtnings- och resiliensplanen. Åtgärder på de här områdena fanns inte med i återhämtnings- och resiliensplanen.

- (21) Genomförandet av Danmarks återhämtnings- och resiliensplan förväntas bidra till ytterligare framsteg avseende den gröna och den digitala omställningen. Åtgärder som stöder klimatmålen i Danmark står för 59 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning, medan åtgärder som stöder de digitala målen står för 25 % av återhämtnings- och resiliensplanens totala tilldelning. Det fullständiga genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen, i enlighet med relevanta delmål och mål kommer att bidra till att Danmark snabbt kan återhämta sig från konsekvenserna av covid-19-krisen och kommer att fortsätta att stärka landets resiliens. Det systematiska deltagandet av arbetsmarknadens parter och andra relevanta berörda parter är fortfarande viktigt för att genomförandet av återhämtnings- och resiliensplanen ska lyckas, liksom annan ekonomisk politik och sysselsättningspolitik utanför återhämtnings- och resiliensplanen, och för att säkerställa att fler känner ett egenansvar för den övergripande politiska agendan.

- (22) Kommissionen godkände Danmarks partnerskapsöverenskommelse, som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060¹⁷, den 25 maj 2022. Danmark lämnade in de första sammanhållningspolitiska programmen den 11 april 2022. I enlighet med förordning (EU) 2021/1060 ska Danmark beakta de relevanta landsspecifika rekommendationerna i programplaneringen av de sammanhållningspolitiska fonderna 2021–2027. Detta är en förutsättning för att förbättra ändamålsenligheten och maximera mervärdet av det ekonomiska stöd som ska erhållas från de sammanhållningspolitiska fonderna, samtidigt som samordning, komplementaritet och enhetlighet mellan de sammanhållningspolitiska fonderna och andra unionsinstrument och fonder främjas. För att faciliteten för återhämtning och resiliens och de sammanhållningspolitiska programmen ska kunna genomföras på ett framgångsrikt sätt krävs också att investeringshinder avlägsnas till stöd för den gröna och den digitala omställningen och en balanserad territoriell utveckling.
- (23) Förutom de ekonomiska och sociala utmaningar som åtgärdas genom återhämtnings- och resiliensplanen står Danmark inför ett antal ytterligare utmaningar som är kopplade till att minska beroendet av fossila bränslen, förstärka den cirkulära ekonomin för att stödja den gröna omställningen och göra bostadsmarknaden och skuldsatta hushåll mer motståndskraftiga.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

- (24) I den danska återhämtnings- och resiliensplanen är visserligen 59 % av anslagen öronmärkta för gröna initiativ, men Danmark underpresterar ändå inom vissa områden av den cirkulära ekonomin. Den danska andelen cirkulärt material ligger långt under unionsgenomsnittet. Landet producerar för närvarande den största mängden kommunalt avfall per capita i unionen med 845 kg per capita och år. Danmark ligger visserligen precis över unionsgenomsnittet när det gäller kommunalt avfall som samlas in för materialåtervinning (53,9 % 2020 jämfört med unionsgenomsnittet på 47,8 %), men man förbränner 45,2 % av sitt kommunala avfall, nästan dubbelt så mycket som i genomsnitt i unionen. En stor del av avfallet i Danmark bränns för energiproduktion, men då missar man möjligheten att förbättra resurseffektiviteten. Det bör snabbt införas en ny strategi för avfallshantering och cirkulär ekonomi och tillhörande nationella program och planer för avfall och cirkulär ekonomi. Förluster i form av lägre energiproduktion till följd av minskad avfallsförbränning kan kompenseras genom mer miljövänliga metoder, till exempel energieffektiviseringar och användning av elektriska värmepumpar.
- (25) Inom ramen för det mandat som unionens stats- och regeringschefer gav i Versaillesförklaringen syftar kommissionens förslag till en REPowerEU-plan till att så snart som möjligt fasa ut unionens beroende av import av fossila bränslen från Ryssland. I detta syfte har kommissionen för avsikt att identifiera de lämpligaste projekten, investeringarna och reformerna på nationell och regional nivå och på unionsnivå i dialog med medlemsstaterna. Målet med dessa åtgärder är att minska det totala beroendet av fossila bränslen och flytta importen av fossilt bränsle från Ryssland.

- (26) Danmark har åtagit sig att nå ett mål om att minska utsläppen av växthusgaser med 70 % jämfört med 1990 års nivå till 2030 och fasa ut kol till 2028. För att klara av dessa ambitiösa mål ska det enligt den danska nationella energi- och klimatplanen göras stora investeringar i mer kapacitet för förnybara energikällor och i energieffektivitet. En påskyndad användning av förnybara energikällor och förnybar vätgas skulle kunna främjas genom att rationalisera och påskynda tillståndsförfarandena. Danmark vill öka kapaciteten för förnybar energi från vindkraft till havs, men för detta krävs ytterligare investeringar i energiöverföringsnät för att säkerställa att den ökande andelen förnybar energi kan utnyttjas effektivt. Investeringar i sammanlänkning av energi- och elnät, bland annat havsbaserade hybridtillgångar, med grannländerna skulle avsevärt öka försörjningstryggheten och anpassningsförmågan till regionala skillnader, också mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina. Danmarks totala energiberoende av import av fossila bränslen från Ryssland är 21,1 % (unionsgenomsnittet är 24,4 %), med beaktande av andrahandsberoende som kan spåras tillbaka till återimport med hjälp av respektive antaganden. Beroendet av fossila bränslen från Ryssland i Danmarks totala energimix var 2020 lägre än unionsgenomsnittet för olja (12 % jämfört med 36,5 % för unionen i genomsnitt).

Det var högre för kol (97 % jämfört med 19,3 % för unionen i genomsnitt), men kolets andel i Danmarks energimix är liten (4,3 %). Naturgas utgör 12,8 % av landets energimix, och medan Danmark inte direkt importerar någon gas från Ryssland för inhemskt bruk är dess andrahandsberoende via gasimporten från Tyskland stor och högre än unionsgenomsnittet: 65 % av den inhemska gasförbrukningen importeras från Ryssland jämfört med 41,1 % i unionen i genomsnitt. Enligt data från 2020¹⁸ är Danmarks importberoende av rysk olja och gas fortfarande stort, med detta beroende väntas vara borta redan 2023 då renoveringen av ett befintligt fält i Nordsjön ska vara klar och Danmark väntas bli en nettogasexportör igen. Om pågående sammankopplingsprojekt också skyndas på kan detta också främja en diversifiering av energiförsörjningen. Nya infrastruktur- och nätinvesteringar som gäller gas rekommenderas om möjligt vara framtidssäkra för att underlätta deras långsiktiga hållbarhet genom att det går att ändra deras användningsområde till hållbara bränslen. Danmarks ambitioner när det gäller energieffektivitet skulle kunna öka ytterligare genom motsvarande extra investeringar för att fasa ut fossila bränslen inom industrin, tjänstesektorn, privata bostäder och transporter. Det kommer att behövas en ytterligare höjning av ambitionerna när det gäller att minska utsläppen av växthusgaser, öka andelen förnybar energi och öka energieffektiviteten för att Danmark ska uppnå målen i 55 %-paketet.

¹⁸ Eurostat (2020), andelen rysk import av den totala importen av naturgas, råolja och stenkol. För genomsnittet för EU-27 baseras totalimporten på importen från länder utanför EU-27. För Danmark omfattar den totala importen handel inom EU. Råolja omfattar inte raffinerade oljeprodukter. Danmark är indirekt beroende av rysk import genom handeln inom EU. Om andrahandsberoendet av rysk gas genom handeln inom EU beaktas skulle Danmark beräknas ha ett 65 procentigt importberoende av rysk gas.

- (27) Även om den påskyndade omställningen till klimatneutralitet och utfasningen av fossila bränslen kommer att orsaka betydande omstruktureringskostnader inom flera sektorer, kan Danmark, för att minska de socioekonomiska effekterna av omställningen i de regioner som påverkas mest, utnyttja mekanismen för en rättvis omställning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Dessutom kan Danmark använda Europeiska socialfonden+, inrättad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057¹⁹, för att förbättra sysselsättningsmöjligheterna och stärka den sociala sammanhållningen.
- (28) Mot bakgrund av kommissionens bedömning har rådet granskat konvergensprogrammet 2022, och dess yttrande²⁰ återspeglas i rekommendation 1.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Danmark att 2022 och 2023 vidta följande åtgärder:

1. Under 2023 säkerställa att tillväxten i de nationellt finansierade primära löpande utgifterna är i linje med en neutral inriktning på politiken, med beaktande av ett fortsatt tillfälligt och riktat stöd till de hushåll och företag som drabbas hårdast av de höjda energipriserna och till människor som flyr från Ukraina. Vara redo att anpassa de löpande utgifterna efter den föränderliga situationen. Öka de offentliga investeringarna för den gröna och den digitala omställningen och för energitrygghet med beaktande av REPowerEU-initiativet, inbegripet med hjälp av faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsmedel. Under perioden efter 2023 bedriva en finanspolitik som syftar till att på medellång sikt uppnå en återhållsam offentligfinansiell ställning. Införa det nya systemet för fastighetsbeskattning för att återställa kopplingen mellan marknadspriser och skatter och säkerställa en rättvisare beskattning. Stimulera investeringar för att bygga bostäder till överkomliga priser för att täcka de mest brådskande behoven. Stärka de högst belånade låntagarnas ekonomiska motståndskraft.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1057 av den 24 juni 2021 om inrättande av Europeiska socialfonden+ (ESF+) och om upphävande av förordning (EU) nr 1296/2013 (EUT L 231, 30.6.2021, s. 21).

²⁰ Enligt artikel 9.2 i förordning (EG) nr 1466/97.

2. Fortsätta genomförandet av sin återhämtnings- och resiliensplan, i enlighet med de delmål och mål som angavs i rådets genomförandebeslut av den 13 juli 2021. Snabbt avsluta förhandlingarna med kommissionen om de sammanhållningspolitiska programmen för 2021–2027 och påbörja genomförandet av dem.
3. Stärka strategier för cirkulär ekonomi och avfallshantering, bland annat genom att främja förebyggande och återanvändning av avfall, öka materialåtervinningen och gradvis övergå från förbränning av kommunalt avfall till grönare källor till värmeproduktion.
4. Minska det totala beroendet av fossila bränslen. Ytterligare diversifiera energiförsörjningen och bidra till att fasa ut fossila bränslen i ekonomin genom att påskynda användningen av förnybara energikällor, bland annat genom att införa reformer för att förenkla och snabba på administrativa förfaranden och tillståndsförfaranden, uppgradera näten för energiöverföring, öka sammanlänkningarna med grannländerna och förbättra energieffektiviteten.

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar

Ordförande
